1000 София, бул. "Княз Александър Дондуков" № 52 Телефон: 0700 18 700 Факс: (02) 9859 3099

Р Е Ш Е Н И Е

X Р-ЦУ-105/10.06.2024г.

РЦУ №
ЦУ НА НАП

Подписаният Румен Спецов – изпълнителен директор на Националната агенция за приходите (НАП) като разгледах заявление за достъп до обществена информация, постъпило в Централно управление (ЦУ) на НАП с вх. № М-94-Д-584/27.05.2024 г., взех предвид следното от фактическа и правна страна:

Заявлението е подадено от

Заявителят е отправил молба да му бъде предоставена „следната информация относно дейностите на Националната агенция по приходите:

1. Моля, предоставете информация относно мерките и програмите, които Националната агенция по приходите изпълнява за борба с данъчните измами и избягване на данъци.

2. Каква е общата ефективност и резултати от проведените проверки и ревизии от Националната агенция по приходите през последните три години?

3. Моля, предоставете информация за броя на наказанията и санкциите, наложени в резултат на проведените проверки и ревизии, през последните три години, както и за тяхното въздействие върху подобряването на данъчното събиране и съобразяване с данъчното законодателство.

4. Как се оценява ефективността на дейностите на Националната агенция по приходите и какви са плановете за бъдещи подобрения и инициативи в борбата с данъчните измами и избягване на данъци?“

Заявителят е посочил предпочитание информацията да бъде предоставена по електронен път на електронен адрес.

След преценка на отправеното искане и на съответните разпоредби на ***Закона за достъп до обществена информация*** (ЗДОИ), намирам същото за допустимо и основателно, досежно търсената информация, предоставянето на която не би довело до разкриване на данни, защитени от действащото законодателство, от една страна, и даваща възможност на заявителя да си състави собствено мнение относно дейността на НАП като задължен по ЗДОИ субект, от друга. По този начин ще бъде постигната целта по чл. 2, ал. 1 на посочения закон.

Съгласно разпоредбата на чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ този закон се прилага за достъпа до обществена информация, която се създава или съхранява от държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България, наричани в закона „органите“. За „органите” ЗДОИ регламентира задължение да предоставят информация, по отношение на която са налице две кумулативни предпоставки – информацията да е създадена или съхранявана в кръга на тяхната компетентност и същата да е налична (вече създадена), а не по повод на конкретното искане да бъде създавана и/или систематизирана и обобщавана (арг. от чл. 9, ал. 1, чл. 10, чл. 11 от ЗДОИ). Гарантираното право на достъп до обществена информация се ограничава до съществуващите документи, аналогично до съществуващите данни във вида, в който се съдържат. Държавните органи нямат задължение да създават такива, за да удовлетворят заявления за достъп до информация (Решение № 138 от 05.01.2012 г. по адм. д. № 3044/2011 г. ВАС-V отд.).

В конкретния случай се иска достъп до създадена и налична в НАП информация, тъй като съдържащата се в годишните отчети за дейността на НАП информация реферира с формулираните въпроси от искането – в конкретност изведените в годишните отчети резултати по следните направления и дейности:

- данъчно-осигурителен контрол;

- фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск;

- управление на риска от неспазване на данъчното и осигурителното законодателство;

- превенция и противодействие на данъчни и осигурителни измами.

Поставеният по т. 3 въпрос в частта, с която се изискват количествени данни относно ангажиране на административно-наказателна отговорност при осъществяване на проверки и ревизии, предполага предоставянето на обобщени данни визиращи административни нарушения в резултат на дейността по данъчно-осигурителен контрол.

Доколкото по същество търсената информация не предполага предоставяне на индивидуализирани данни и не се идентифицира като защитена, то не са налице ограничения за предоставянето ѝ.

С оглед изложените мотиви и на основание чл. 28, ал. 2, вр. чл. 34, чл. 35, ал. 3 от ЗДОИ,

Р Е Ш И Х:

РАЗРЕШАВАМ предоставянето на данни, налични в НАП, както следва:

Дейността по **данъчно-осигурителен контрол** на приходната агенция се извършва съобразно целите, заложени в Стратегическия план за дейността в НАП през 2021 г. – 2023 г. като е насочена към подпомагане на доброволното спазване на законовите разпоредби и стимулиране на задължените лица към извършване на доброволни корекции на данъчно-осигурителните им задължения.

По отношение на **управлението на риска от неспазване на данъчното и осигурителното законодателство** – в НАП се прилага модел, съобразно който периодично се изготвя Програма за спазване на законодателството и намаляване на нивата на риск. В Програмата са определени конкретните рискове от неспазване на данъчното и осигурително законодателство, за които е взето решение за третиране, и към които ще бъдат насочени ресурсите на администрацията, през съответния двугодишен програмен период. Програмата включва конкретните мерки по вид, обем и период на

изпълнение, които ще бъдат предприети за намаляване на нивата на проявление на тези рискове.

Определянето на вида и обема на мерките за противодействие на наблюдаваните и управлявани от НАП рискове от неспазване на данъчното и осигурително законодателство се извършва въз основа на резултатите от оценките на приложените в предходни периоди мерки за третиране на тези рискове и при съобразяване с основните им характеристики (щети за бюджета в резултат на съществуването на риска; вероятност на проявление; брой рискови лица, които засяга), факторите, обуславящи тяхното съществуване, както и при съобразяване със специфичните особености на проявлението им. Основните видове мерки, които се прилагат за намаляване нивата на рисковете от неспазване са: контролни мерки (ревизии, различни видове проверки, наблюдения и др.), телефонни обаждания, писма с морален апел, комуникационни мерки, срещи с браншови организации, мерки за принудително събиране на задълженията от данъци и осигурителни вноски, и др.

Информация за резултатите от дейността на администрацията, свързана с управлението на риска от неспазване, в т.ч. обобщени данни за изпълняваните Програми през годините и за постигнатия ефект в резултат на приложените мерки за третиране на управляваните от НАП рискове, се съдържа в годишните отчети за дейността на НАП (по-конкретно: в т. 3.5. от отчета за 2021 г. и т. 3.6. от отчетите за 2022 г. и 2023 г.), които са публична информация и са достъпни чрез https://nra.bg/wps/portal/nra/za-nap/osnovni-dokumenti/Godishni-otcheti-za-deynostta-na-NAP .

В цитираните годишни отчети е публикувана и информация за изпълняваните от агенцията вътрешни и външни проекти и инициативи, насочени към развитие на модела за управление на риска от неспазване и целящи от една страна повишаване на нивото на доброволното спазване на данъчното и осигурително законодателство от страна на данъкоплатците в страната, а от друга - надграждане и развитие на административния капацитет в НАП чрез придобиване на нови знания и умения в областта.

Отчетните данни по отношение на **дейностите по извършване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален** риск също са публични – съдържат се в годишните отчети за дейността на НАП, в т. 3.3. „Данъчно-осигурителен контрол“, достъпни чрез горепосочения интернет адрес.

Резултатите от осъществяваната от НАП **дейност по превенция и противодействие на данъчни и осигурителни измами** и ефективността от изпълняваните мерки също са отразени в годишните отчети на НАП, достъпни чрез горепосочения интернет адрес. В т. 3.4 на годишния отчет на НАП за 2023 г. се съдържат отчетните данни за функцията, като същите могат да бъдат сравнени с тези за предходните две години – 2021 г. и 2022 г.

В допълнение следва да се отбележи, че дейността на звеното за борба с данъчните и осигурителни измами се извършва съобразно заложените цели в Стратегическия план за дейността в НАП за периода 2021 г. – 2023 г., като е насочена към:

- Подпомагане на доброволното изпълнение на задълженията, чрез прилагане на подход, основаващ се на превенция за предотвратяване на измамите – чрез постоянен мониторинг и диалог с гражданите и бизнеса с цел своевременно и доброволно коригиране на неизрядно поведение, включващо и засилване на информираността на задължените лица чрез тяхното уведомяване за механизмите и индикациите за наличие на данъчни измами с оглед избягването им.

- Ефективен и ефикасен контрол за спазване на законодателството и борба с измамите – чрез прозрачност и ефективност на процеса по противодействие на данъчните измами, почиващ на наблюдение, постоянен анализ на данни и контрол спрямо рискови браншове и лица с цел своевременно разкриване и пресичане на организирани схеми за данъчни и/или осигурителни измами.

- Поддържане и разширяване на партньорствата, чрез повишаване ефективността на междуведомственото сътрудничество в сферата на разкриване на данъчни престъпления, както и при обмена на информация с приходните администрации на другите държави членки на ЕС, трети страни и институциите.

По въпроса по т. 3, в частта с която се изискват количествени данни:

Съставените актове за установяване на административни нарушения от органи по приходите в хода на извършени проверки и ревизии за последните три години са както следва:

- за 2021 г. 4040 акта;
- за 2022 г. 2481 акта;
- за 2023 г. 1893 акта.

Достъпът до обществената информация се осъществява с настоящото решение и чрез посочване на интернет адрес, на който се съдържа търсената информация. В съответствие с чл. 35, ал. 3 от ЗДОИ, решението ще бъде изпратено по електронна поща на посочения от заявителя електронен адрес, без да се дължат суми за предоставяне на информацията.

На основание чл. 40, ал. 1 от ЗДОИ, решението подлежи на обжалване пред съответния административен съд по реда на ***Административнопроцесуалния кодекс***, в 14-дневен срок от датата на връчване или получаване на уведомление за неговото изготвяне.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ:
РУМЕН СПЕЦОВ

Документът е електронно създаден и подписан, като данни за електронния подпис на издателя се визуализират в горния десен ъгъл на началната страница, съгласно действащите нормативни изисквания.

Национална агенция за приходите обработва и защитава личните Ви данни, съобразно изискванията на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г.

Повече подробности за ангажиментите на Националната агенция за приходите, в качеството ѝ на администратор на лични данни, можете да намерите в „Политика по защита на личните данни в Националната агенция за приходите“, публикувана на интернет адрес: www.nra.bg или да се свържете с нас на имейл адреса на Информационния център на НАП: infocenter@nra.bg и телефон: 0700 18 700.